

Årsredovisning för

Insamlingsstiftelsen Diabetes Wellness Network Sverige

802425-2218

Räkenskapsåret
2023-01-01 - 2023-12-31

Innehållsförteckning:	Sida
Förvaltningsberättelse	1-8
Resultaträkning	9
Balansräkning	10-11
Noter	12-15
Underskrifter	16

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Insamlingsstiftelsen Diabetes Wellness Network Sverige, 802425-2218 avger härmed årsredovisning för 2023.

Allmänt om verksamheten

Stiftelsens ändamål

Insamlingsstiftelsen Diabetes Wellness Network Sverige bildades i april 2006 i syfte att öka allmänhetens kunskaper om förekomsten av, orsaken till och behandlingen av diabetes samt därmed liknande besläktade sjukdomar. Vidare syftar stiftelsen till att stödja forskningen om och behandlingen av diabetes samt att, efter behovsprövning, bistå diabetesforskningen.

Ändamålen uppfylls genom att stiftelsen...

- ger behovsprövat stöd till diabetesrelaterad forskning i Sverige och i andra länder.
- informerar allmänheten om diabetes - om orsaker, komplikationer och behandling.
- informerar om hur man kan minska risken att drabbas av sjukdomen.
- identifierar och motiverar riskgrupper att testa sig i tid. Tidigt upptäckt diabetes är lättare att hålla under kontroll.
- erbjuder möjlighet att ställa allmänna frågor om diabetes till en legitimerad sjuksköterska med erfarenhet av diabetes.
- erbjuder allmänheten gratis blodsockertester på stiftelsens Blodsockerkollen-event (läs mer på <https://blodsockerkollen.nu/>).
- erbjuder olika typer av stöd och hjälpmedel som kan underlätta vardagen för de som lever med diabetes.

Information om verksamheten

Många tror fortfarande att diabetes inte är en allvarlig sjukdom och ofta känner man inte till de komplikationer som sjukdomen kan leda till, till exempel hjärt- och kärlsjukdomar som hjärtinfarkt eller stroke, njursvikt, skador på nervsystemet, amputationer och synförändringar som kan leda till blindhet.

Undersökningar visar att närmare 70% av de som får sin första hjärtinfarkt har diabetes eller pre-diabetes som bakomliggande faktor.

Undersökningar som stiftelsen har gjort visar på stora kunskapsbrister bland allmänheten. Exempelvis svarar hela 60 procent av de tillfrågade att diabetes inte är en farlig sjukdom så länge som man tar sitt insulin och lever ett hälsosamt liv. Vidare tror var tredje tillfrågad att diabetiker inte tål socker. Detta är en av de vanligaste myterna kring diabetes.

Enligt statistik från världshälsoorganisationen (WHO) och Centers for Disease Control (CDC) ligger en stillasittande livsstil, snabbmat och okända genetiska faktorer bakom en alarmerande ökning av antalet människor som drabbas av diabetes. Enligt WHO orsakar diabetes årligen omkring 3,4 miljoner dödsfall runt om i världen.

Diabetes har blivit en av de huvudsakliga orsakerna bakom för tidig död orsakat av hjärt- och kärlsjukdomar, vilket idag står för närmare 80 procent av dödsorsaken hos människor med diabetes. Diabetes är dessutom ofta en av orsakerna bakom andra komplikationer som blindhet, amputationer och njursvikt.

Idag lever över 350 miljoner människor runt om i världen med diabetes enligt statistik från WHO. Beräkningar visar att drygt en halv miljard människor kommer att vara drabbade av diabetes inom de kommande 20 åren på grund av en kombination av befolkningsökning, att allt fler lever allt längre samt en förändrad livsstil.

Vetenskapliga rön visar att det går att leva med diabetes och ändå få ett långt och friskt liv utan problem. För typ 1-diabetes är det fortfarande ett mål på sikt, men för typ 2-diabetes är det idag möjligt att med förebyggande arbete minska risken att drabbas av diabetesrelaterade komplikationer genom en kombination av en hälsosam och aktiv livsstil. En måttlig viktminskning samt ökad fysisk aktivitet har visat sig vara effektivt för att förhindra eller fördröja att drabbas av diabetes bland dem som lever med nedsatt glukostolerans.

p

För att öka kunskapen hos allmänheten om sjukdomen och nå ut till de som kan tänkas vara i riskzonen för att drabbas, behövs information och för att nå ut brett är det nödvändigt med kommunikationsaktiviteter som kostar pengar. För att kunna hitta ett botemedel mot diabetes är det viktigt att kunna stödja forskningen. Att lyfta upp problematiken kring diabetes och ge goda råd i avvaktan på ett botemedel är något som stiftelsen fokuserar på i sitt arbete.

Insamlingsstiftelsen Diabetes Wellness Network Sverige kontrolleras av Länsstyrelsen i Stockholms län och av Svensk Insamlingskontroll. Länsstyrelsen i Stockholms län kontrollerar att stiftelsen använder insamlade medel enligt ändamålen i stadgarna. Stiftelsen innehar ett 90-konto (900116-5) vilket innebär att stiftelsen varje år rapporterar till Svensk Insamlingskontroll om hur insamlade medel har använts. Båda kontrollfunktionerna är till för att garantera givarna att stiftelsen använder insamlade medel på ett korrekt och ansvarsfullt sätt.

Enligt Länsstyrelsen i Stockholms län och Svensk Insamlingskontroll ska minst 75 procent av insamlade medel gå till ändamålen. Av stiftelsens insamlade medel för 2023 har 86,4 procent gått till ändamålen.

Utveckling av stiftelsens verksamhet, resultat och ställning

Belopp i kkr

De totala intäkterna för Insamlingsstiftelsen Diabetes Wellness Network Sverige under 2023 uppgick till 57 119 kkr (föregående år totala intäkter 67 141 kkr).

Totalt insamlade medel för Insamlingsstiftelsen Diabetes Wellness Network Sverige under 2023 uppgick till 56 281 kkr. Det är en minskning med 10 181 kkr från föregående år (2022) då insamlade medel uppgick till 66 462 kkr.

	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Insamlade medel	56 281	66 462	54 988	52 214
Ändamålskostnader	48 637	62 887	48 516	41 450
Admin- och insamlingskostn/tot insamlade medel	12,1	5,9%	8,4%	7,6%
Insamlingskostnader/medel från allmänheten	6,9	1,1%	4,1%	3,7%
Ändamålskostnader/tot insamlade medel	86,4%	94,6%	88,2%	79,4%
Balansomslutning	49 665	53 259	52 496	38 128
Soliditet %	62,7	55,4	55,6	69,7

Definitioner se not 11

Under räkenskapsåret har stiftelsen uppfyllt sitt ändamål genom att informera allmänheten om förekomsten av och orsaken till diabetes samt vad man kan göra för att minska risken av att drabbas av sjukdomen.

Ändamålen har även uppfyllts genom insamling av pengar till stöd för diabetesrelaterad forskning samt erbjuda gratis blodsockertester på stiftelsens event samt erbjuda diabetesprodukter utan kostnad..

Genom att öka medvetenheten om sjukdomen bland allmänheten hoppas stiftelsen kunna nå fler människor som befinner sig i riskgruppen av att få diabetes. Om fler kan övertygas om hur viktigt det är att testa sig för diabetes tidigt så kan förhoppningsvis fler upptäcka sjukdomen i ett tidigt skede. Det kan förhoppningsvis innebära att det blir lättare att hålla sjukdomen under kontroll.

Under 2023 kom stiftelsen i kontakt med över en miljon hushåll i Sverige via hemsidan, i sociala medier, på event och genom brevutskick. Det gör det möjligt för stiftelsen att nå ut till många i Sverige som annars inte skulle ta del av information om diabetes. Genom att få fler att förstå vad sjukdomen innebär och vad dess komplikationer kan orsaka hoppas stiftelsen med sitt långsiktigt förebyggande arbete få fler att ta till sig en hälsosam livsstil med balanserad kost och vardagsmotion.

Stiftelsens medel kommer nästan uteslutande från frivilliga gåvor från privatpersoner.

Under året hade stiftelsen personal motsvarande 18 hel- och deltidsanställda som arbetade med allt från administration kring forskningsansökningar, kundtjänst, planering av informationsaktiviteter, event, nyhetsflöden på hemsidan och i sociala medier samt insamling.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Det har under året varit många utmaningar till följd av ökade levnadskostnader som påverkats av inflationen med stigande matpriser, höga räntor och fortsatt höga energipriser. Speciellt märkbart var det under senare delen av 2023.

Arbetet med att säkra produktionen och minska på kostnaderna har utvecklats positivt under 2023 och arbetet fortsätter under 2024.

Under 2023 drabbades stiftelsen av stora problem i leveransen från en sedan många år anlitad bokföringsbyrå. Denna hade drabbats av interna problem vilket orsakade stiftelsen mycket extra arbete och oförutsedda kostnader och även resulterade i förseningar i rapporteringen. De problem som uppstått är nu åtgärdade.

Styrelsen fortsatte med sina informationsaktiviteter under 2023 där användandet av brevklick, event och informationsspridning via hemsidan och i sociala medier har varit stiftelsens främsta verktyg för att kommunicera.

Antalet event fortsatte att öka under 2023 med fokus på att erbjuda blodsockerkontroller gratis i förebyggande syfte. Stiftelsen testade närmare 20 000 personer under året och hänvisade vidare ca 5% av de som testade sig med förhöjda värden till sin vårdcentral för vidare utredning. En tidigt upptäckt diabetes är lättare att hålla under kontroll och många lever idag med diabetes utan att veta om det.

Kicki Rosberg, en av stiftelsens diabetessjuksköterskor som brukar vara på plats:

"Jag känner att jag gör nytta. Man kan alltid ge råd och hälsocoaching. Man gör en bra hälsoinsats när man tar emot de som kommer och vill ta sitt blodsockervärde. Det är ju en lurig sjukdom som kan smyga sig på. Jag tror att de tycker att det är trevligt med blodsockerkollen. Det blir som ett litet event. Att man också gör de medvetna om hur viktigt det är att ha koll på sitt blodsocker, kolesterol, och blodtryck. Det är problem som kan smyga sig på utan att man märker av det."

"Bland mina patienter som diabetessköterska svarar jag oftast i telefon, där jag oftast ringer upp mina patienter, då de har många komplexa frågor. Det är många äldre och ensamma som hör av sig då de ofta har hamnat mellan stolarna, då vården inte har fungerat som de önskat. De vill också ha en second opinion, fast jag ger mig inte in på dosering. På vårdcentralen tittar de mer på det medicinska och tittar inte så mycket på kost, motion och livsstil, som är viktigt, där man kan göra mycket själv för att minska risken för diabetes."

Eva, 73 år, som hjälper till på stiftelsens blodsockerkontroller var 38 år när hon fick diagnosen typ 1-diabetes:

"Jag tycker det är jätte viktigt att ha koll på sitt blodsockervärde, så att man har möjligheten att minska risken för typ 2-diabetes i tid. Vi har fått jättebra respons hos de som har testat sig. Folk kommer fram och säger att vi gör ett jättebra jobb som låter de få testa sitt blodsockervärde gratis. Jag tycker det är jätte kul att kunna hjälpa folk. I och med att jag själv har diabetes så kan jag svara på frågor gällande sjukdomen."

Under 2023 har nyhetspubliceringen på hemsidan och i sociala medier fortsatt att öka från tidigare år i syfte för att försöka nå nya målgrupper som idag inte känner till stiftelsens arbete. Det är en viktig del i arbetet med att öka kunskapen om sjukdomen och något som stiftelsen kommer att fortsätta att fokusera på.

Ett par gånger varje år skickas bordsställ ut till vårdcentraler och diabetesmottagningar i Sverige för att

P

underlätta beställning av diabeteshalsband och armband som delas ut gratis. Det har stiftelsen gjort sedan 2008 och det är en uppskattad aktivitet. Varje år inkommer tusentals beställningar till stiftelsen från privatpersoner och anställda inom sjukvården, något som administreras av stiftelsens kundtjänst.

Arbetet med att informera om diabetes och ge stöd till forskning är stiftelsens ändamål. Samma behov finns i våra grannländer i Norden där information om diabetes och forskning behövs. Stiftelsen har hjälpt till att starta upp Diabetes Wellness Finland och Diabetes Wellness Norge för att arbetet med att sprida information om diabetes och stödja diabetesrelaterad forskning ska kunna ske tillsammans med våra grannländer.

Framtida utveckling

Det är i nuläget extra svårt att sja om framtiden. Med krig i Ukraina, osäkra finansmarknader, en svag krona, hög inflation, höga räntor och kraftigt höjda energi- och matkostnader är det inte svårt att tänka sig minskade intäkter framöver. Styrelsen följer noga utvecklingen med förhoppningen att stiftelsens aktiviteter kommer att fortsätta som planerat.

Arbetet med att informera om diabetes fortlöper och diskussioner pågår kontinuerligt om hur stiftelsen ska fortsätta att utvecklas. Då stiftelsens gåvor är frivilliga och kommer från privatpersoner är det svårt att ge besked om framtida intäkter under rådande situation men styrelsen ser framtiden an med tillförsikt och tror att stiftelsens arbete kommer att fortsätta som tidigare år med fokus på att nå ut med information om diabetes.

Intäkterna under första delen av 2024 har minskat något mot föregående år. Styrelsen hoppas att intäkterna kommer att stabiliseras under senare delen av året.

Viktiga förhållanden

Rådgivande kommittén

Rådgivande kommittén har under året haft ett möte för att diskutera årets forskningsansökningar och ge sina rekommendationer till styrelsen. Rådgivande kommittén erhåller ingen ersättning för sitt arbete och kommittén består av en mix av medlemmar från Sverige, Norge, Danmark och Storbritannien för att åstadkomma en neutral utvärdering av forskningsansökningar för att minimera intressekonflikter.

Rådgivande kommittén bestod under 2023 av följande medlemmar:

Professor John Wilding - University of Liverpool
Professor Patrik Rorsman - Göteborgs Universitet
Dr Nils Wierup
Dr Ola Hansson - CRC - Lunds Universitet
Dr Hanne Scholz - Director of the Human Islet Isolation Facility at Oslo University Hospital
Dr James Cantley
Professor Paul Johnson - University of Oxford
Professor Duan Chen
Dr Janaka Karalliedde
Dr Jakob Grunnet-Knudsen

Den rådgivande kommitténs arbete är att utvärdera och betygsätta inkomna ansökningar samt att lämna rekommendationer till styrelsen om vilka forskningsprojekt de tror har störst förutsättningar för att förbättra livssituationen för alla som lever med diabetes och därmed komma ett steg närmare ett botemedel.

Stiftelsen finansierar forskning inom både typ 1 och typ 2 diabetes, mer information finns i stiftelsens Research Strategy på hemsidan.

Användning av finansiella instrument

Delar av insamlade medel under 2023 har placerats för att förbättra avkastningen. I den placeringspolicy som styrelsen beslutat om, ska stiftelsens insamlade medel inte riskeras genom riskfylld placering. Stiftelsen har under året valt att kortsiktigt avsätta insamlade medel i en lågriskfond i väntan på att beslutade forskningsanslag ska betalas ut eller för framtida ändamålsaktiviteter.

Placeringspolicy

Insamlingsstiftelsen har som policy att placera i finansiella produkter med låg risk.

Insamlingsstiftelsen har som policy att placera i aktier och strävar efter att inte placera i företag som har verksamhet inom framför allt följande områden:

- vapen
- barnarbete
- alkohol
- tobak

Eget kapital

	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital vid årets ingång	29 508 448	29 193 959
Årets resultat	1 628 950	314 489
Eget kapital vid årets utgång	31 137 398	29 508 448

Stöd till forskning och utveckling

Diabetes Wellness Sverige har sedan grundandet finansierat diabetesrelaterad forskning på mer än 100 miljoner kronor, något som inte hade varit möjligt om inte stiftelsen arbetat långsiktigt och aktivt med sin insamlingsverksamhet och informationsspridning till allmänheten.

Under 2023 har stiftelsen beslutat samt finansierat ett projekt till DRWF UK gällande Oxford samt beslutat om tre anslag i början av 2024 från rådgivande kommitténs möte under 2023. Mer information om de fyra finansierade forskningsprojekten på totalt 7,7 miljoner kronor finns tillgängligt på stiftelsens hemsida www.diabeteswellness.se.

Olof Idevall-Hagren (Uppsala University)

The primary cilium - a master regulator of beta-cell function in health and diabetes.

Isabella Artner (Lund University)

Characterizing the function of AUTS2 and ETV1 transcription factors in human pancreatic islet development and function.

Haiqiang Dou (University of Gothenburg)

The mechanisms of amino acids-regulated hormone release from pancreatic islets.

DRWF UK to support contract funding within the DRWF Human Islet Isolation Facility, Churchill Hospital, Oxford, UK

Nedan följer ett par intervjuer från finansierade forskare:

Professor Sebastian Barg, Uppsala universitet

Paracrine control of islet hormone exocytosis in diabetes.

Parakrin kontroll av öhormon exocytos vid diabetes

Insulin och glukagon lagras i små vesiklar i bukspottkörtelns öceller. Som svar på förändringar i blodsocker smälter dessa vesiklar med cellmembranet för att frigöra hormoninnehållet i cirkulationen. Defekter i denna frisättningsprocess kan leda till störd hormonutsöndring och bidra till problemen kring

typ 2-diabetes. Detta projekt syftar till att förstå det cellulära maskineriet som krävs för vesikelfusion, och hur det förändras vid typ-2-diabetes. Vi använder högupplöst mikroskopi för att kartlägga hur och när sekretionsmaskineriet är monterat, var i cellen detta händer (och varför), och hur processen påverkas av de närliggande öcellerna. Viktiga utgångspunkter är våra upptäckter att öceller vid typ-2-diabetes innehåller färre kopior av de proteiner som är involverade i hormonutsöndringen, och att de blir resistent mot reglering av sina grannar. Förhoppningen är att en bättre förståelse för sekretionsmaskineriet kan bidra till utvecklingen av nya läkemedel för behandling av typ-2-diabetes.

Varför började du forska?

Jag hade nog alltid ett driv att förstå hur saker och ting fungerade och utvecklades som tonårig, ett intresse för naturvetenskap. Forskningsmässigt var jag då speciellt fascinerad av nya molekylärbiologiska tekniker som gjorde det möjligt att förstå livsprocesser och sjukdomsmekanismer på cellnivå. Jag läste sedan biokemiprogrammet i Berlin, där jag specialiserade mig på cellbiologi och biofysik.

Varför valde du att forska inom diabetes?

Intresset för diabetes växte under mina år som doktorand i Lund. Jag hade tidigare forskat kring hur enskilda jonkanalproteiner fungerar, och när jag sedan sökte ett doktorandprojekt ville jag kunna använda dessa kunskaper för att förstå fysiologi och sjukdom. I Lund kunde jag forska om jonkanalernas centrala roll för insulinfrisättning från beta-cellerna, bland annat lärde vi oss mer om verkningsmekanismer för vissa diabetesläkemedel som påverkar just jonkanaler, samt förändringar som sker vid typ-2 diabetes. Sedan dess har diabetesrelaterade sjukdomar berört en allt större andel av befolkningen, och att jobba med frågor som kan i längden förbättra livskvaliteten för dessa människor känns både givande och motiverande.

Kan du berätta mer om projektet?

Insulinsekretion sker genom en komplicerad process där små vesiklar sammansmälter med cellmembranet för att frisätta hormonet till blodbanan. Vi vill förstå hur denna "exocytos"-process fungerar i de olika ö-cellerna, samt hur den regleras och förändras vid diabetes. En huvudtes är att beta-cellerna har mekanismer som ser till att insulinet frisätts mot blodbanan för glukosreglering, medan andra substanser i vesiklarna används för att reglera granncellerna. Vi vill även studera funktionen på alfa- och delta-celler från människa, bland annat hypotesen att även dessa celler kan bli blinda för insulin (och somatostatin, ett annat viktigt pankreashormon). Vi använder oss mestadels av högupplöst fluorescensmikroskopi för att kunna studera dessa processer i enskilda levande celler.

Vad är målet med projektet (i ett större perspektiv)?

Syftet är att få en bättre förståelse för hur de hormonutsöndrande cellerna i pankreas samverkar med varandra och med andra celler i deras närområde. Langerhanska öar innehåller många olika celler, som tillsammans fungerar som ett slags mini-organ, med uppgiften att berätta för resten av kroppen hur mycket glukos, aminosyror och annat finns i blodet just nu. För att kunna förstå denna helhet (och vad som går fel vid diabetes) behövs funktionella studier på både cell- och ö-nivå, som vi hoppas kan på sikt bidra till bättre diabetesbehandlingar.

Vad har du kommit fram till gällande din tidigare forskning?

Under de senaste 10 åren har vi kartlagt beta-cellen och lärt oss mycket om hur insulinvesiklar gör sig redo för att frisätta hormonet vid förhöjd blodglukos, bland annat att vesiklarna bygger upp deras eget sekretionsmaskineriet när de kommer till cellmembranet. Vi har även systematiskt undersökt ö-celler från människor, vilket tydligt visade bristande insulinfrisättning vid typ-2 diabetes, som vi kunde förklara med defekter i hur sekretionsmaskineriet byggs ihop. Vi kunde även visa att alfa-celler blir resistent mot insulin vid typ-2 diabetes, vilket vi tror kan bidra till förhöjda glukagonnivåer.

Hur tycker du diabetesforskningen har förändrats sedan du började forska inom diabetes?

Vi har sett ett skift från småskalig hypotesdriven forskning mot stora datadrivna samarbetsstudier som analyserar material från tusen- till hundratusentals människor.

Dr Carolina Hagberg, Karolinska Institutet

Can we prevent adipocyte dysfunction and metabolic disease via metabolic targeting of the adipose tissue?

Kan vi förebygga adipocytdysfunktion och metabol sjukdom via metabolisk målinriktning av fettvävnaden?

Fetma är förknippat med en ökad risk att utveckla typ 2-diabetes. Det fortsätter att öka i utbredning

över hela världen, med skadliga konsekvenser för vårt samhälle och vår sjukvård. Vi vet nu att typ 2-diabetes och andra metabola sjukdomar kopplade till fetma uppstår på grund av att fett ackumuleras i andra organ än den säkraste platsen att lagra dem på - vårt fett eller fettvävnad. Detta beror på att fettvävnaden vid fetma inte bara blir förstörd, utan också dysfunktionell, och att dess förmåga att ta upp och lagra fett minskar, vilket påskyndar utvecklingen först av insulinresistens och senare till fullskalig typ 2-diabetes. Vår forskargrupp antar att denna minskade funktionalitet hos fettvävnaden kan bero på anpassningsbara förändringar i energiomsättningen hos de fettlagrande cellerna medan huvuddiposvävnaden expanderar under fetma. Om detta är sant, skulle det göra det möjligt för oss att använda befintliga läkemedel som riktar cellmetabolismen för att göra vår fettvävnad friskare. Jag vill testa denna hypotes med en kombination av vår nya mänskliga fettcellsmodell, utvecklad av mitt labb, fettbiopsier från magra och feta patienter samt magra och feta forskningsdjur. Dessa forskningsmodeller kommer att karakteriseras metaboliskt i deras magra och feta tillstånd, effekterna av att behandla dem med metabola inhibitorer kommer att bedömas och mekanismerna som kopplar adipocytmetabolism till deras funktion kommer att fastställas. Tillsammans kommer detta projekt att öka vår grundläggande kunskap om hur fetma leder till att fett ansamlas i andra organ istället för fettvävnaden, vilket i slutändan leder till utvecklingen av typ 2-diabetes. Viktigt är att det är potentialen att identifiera en ny innovativ behandlingslösning för att förhindra sjukdomsutveckling i ett tidigt skede hos personer med överviktsökning.

Varför började du forska?

Jag blev redan tidigt i grundskolan fascinerad av hur komplex människokroppen är och hur många lager av reglering det finns för alla kroppens funktioner - och trots det blir det ibland fel och vi utvecklar sjukdomar. Jag var nyfiken och ville helt enkelt veta mera och förstå mer på djupet vad som går fel vid sjukdom. För mig har friheten och kreativiteten med den akademiska forskningen alltid gjort det till ett drömjobb, och jag började tidigt under studietiden att jobba i olika labb både hemma i Finland där jag växte upp och utomlands. Sedan 20 år tillbaka forskar jag på Karolinska Institutet.

Varför valde du att forska inom diabetes?

Diabetes är ett växande hälsoproblem världen över med förödande konsekvenser för individen på grund av risken för att utveckla relaterade sjukdomar såsom njur- och hjärtproblem. Jag har alltid varit intresserad av metabolism, vars dysreglering ju ligger till grunden för problemen vid diabetes. Mitt fokus på diabetesforskning är därför en kombination av ett brinnande intresse samt att av insikten att det finns ett behov av mera forskning inom fältet så att vi bättre ska kunna behandla patienterna i framtiden.

Kan du berätta mer om projektet?

Vi studerar övervikt och fetma som är starkt förknippade med en ökad risk för att utveckla vuxendiabetes. Sjukdomen uppkommer på grund av att vi inte bara utvecklar mera fettvävnad vid fetma, fettvävnaden blir även dysfunktionell, varvid dess kapacitet att ta upp och säkert lagra lipider minskar, vilket främjar utvecklingen av insulinresistens och så småningom vuxendiabetes. Vi tror att denna minskade funktionalitet hos fettvävnaden kan bero på adaptiva förändringar i fettcellernas energimetabolismen då de växer och expanderar vid fetma. Med hjälp av det generösa bidraget av Diabetes Wellness stiftelsen kommer vi att kunna testa vår idé och använda befintliga läkemedel som riktar sig mot cellmetabolism för att utforska ifall de gör fettvävnaden friskare, och ifall vi därmed skulle kunna motverka utvecklingen av diabetes.

Vad är målet med projektet (i ett större perspektiv)?

Fetma fortsätter att öka i förekomst över hela världen, med enormt skadliga konsekvenser för vårt samhälle och vårt hälso- och sjukvårdssystem. Nya idéer behövs för att vi tillsammans ska kunna stoppa utvecklingen av vuxendiabetes hos patienter med övervikt och fetma. Vårt projekt kommer att öka den grundläggande kunskapen kring varför fetma leder till att fettvävnaden blir dysfunktionell och lipider börjar ansamlas i andra organ, vilket är startskottet för utvecklingen av vuxendiabetes. Mest spännande är att projektet har potential att identifiera en ny innovativ behandlingslösning som skulle kunna förebygga sjukdomsutveckling i ett tidigt skede hos personer med övervikt.

Vad har du kommit fram till gällande din tidigare forskning?

Min tidigare forskning har kretsat kring fettvävnads dysfunktion, och hur den utvecklas, samt kring blodkärlens reglering an näringsupptag till muskel och hjärta. Jag har bland annat kunnat visa att fettceller vid övervikt blir för tidigt åldrade, och att detta leder till utveckling till inflammation av fettvävnaden. Vi visade även mekanismen bakom hur Metformin, som är ett av våra vanligaste diabetesläkemedel i dag, skyddar mot prematurt åldrande av fettvävnaden. Tack vare det generösa bidraget från Diabetes Wellness kommer vi nu att kunna starta helt ny forskning, vilket vi är mycket

tacksamma för!

Hur tycker du diabetesforskningen har förändrats sedan du började forska inom diabetes? Forskningen och vår förståelse för diabetes har gått mycket framåt, men den främsta förändringen som har skett är ändå enligt mig tekniken, och de analysverktyg vi i dag har tillgång till inom forskningen. Då vi tidigare endast mätte förändringar i enskilda gener eller proteiner, har vi idag möjlighet att relativt snabbt, enkelt och billigt mäta uttrycket av alla våra gener och/eller protein samtidigt, och på så sätt identifiera större mönster av genetiska och reglerande förändringar i och med diabetes, som vi troligen skulle ha missat med de gamla mätverktygen. Detta kommer att leda till snabbare forskningsresultat och utveckling av bättre läkemedel i framtiden!

Inom vilket område av diabetesrelaterad forskning ser du i dag den snabbaste utvecklingen och vad tror du kommer att hända inom de närmaste tio åren? Det som går snabbast framåt inom fältet för vuxendiabetes är enligt mig forskningen och utvecklingen av viktsänkande läkemedel av typen GLP1 analoger. Dessa läkemedel är revolutionerande, och kommer att hjälpa många patienter med övervikt och/eller diabetes att äntligen få en bättre kontroll av sin kroppsvikt och därmed också sin ämnesomsättning. Men även om detta framsteg är spännande så saknas fortfarande grundläggande förståelse av varför diabetes uppkommer, och mer forskning kring de initierande mekanismerna är därför nödvändig för att vi ska kunna behandla alla aspekter av denna komplexa sjukdom, samt för att vi i framtiden bättre ska kunna förhindra uppkomsten av diabetes hos personer med hög risk att utveckla sjukdomen.

Förvaltning

Styrelsen för stiftelsen är densamma sedan år 2010 och den består av följande medlemmar:

John Alahouzos
Michael Gretschel
Anders Lundgren
Lars Lundberg

Under 2023 har styrelsen haft tre protokollförda sammanträden via e-post, möte eller telefon. Styrelsen har ingen ersättning för sitt styrelsearbete, allt styrelsearbete sker ideellt.

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-01-01- 2023-12-31</i>	<i>2022-01-01- 2022-12-31</i>
Verksamhetsintäkter			
Gåvor	2	56 280 507	66 461 528
Övriga intäkter		838 468	679 207
Summa verksamhetsintäkter		57 118 975	67 140 735
Verksamhetskostnader			
Ändamålskostnader	3,4		
	1	-48 637 356	-62 887 142
Insamlingskostnader	1	-3 899 542	-759 443
Administrationskostnader	1	-2 953 125	-3 179 661
Verksamhetsresultat		1 628 950	314 489

pa

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	5	35 404	54 598
		<u>35 404</u>	<u>54 598</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>35 404</u>	<u>54 598</u>
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		308 414	290 438
Övriga fordringar		82 033	2 375 110
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		<u>265 185</u>	<u>48 114</u>
		655 632	2 713 662
Kortfristiga placeringar			
Kortfristiga placeringar	6	<u>25 835 113</u>	<u>23 435 113</u>
		25 835 113	23 435 113
Kassa och bank		<u>23 138 921</u>	<u>27 055 205</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>49 629 666</u>	<u>53 203 980</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		<u>49 665 070</u>	<u>53 258 578</u>

fu

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat kapital		29 508 449	29 193 959
Årets resultat		1 628 950	314 489
		<u>31 137 399</u>	<u>29 508 448</u>
Summa eget kapital		<u>31 137 399</u>	<u>29 508 448</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		3 097 675	2 386 836
Skuld avseende beslutade ej utbetalda anslag	7	13 560 690	19 560 690
Skatteskulder	8	269 302	247 727
Övriga kortfristiga skulder		171 309	351 429
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	1 428 695	1 203 448
		<u>18 527 671</u>	<u>23 750 130</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>49 665 070</u>	<u>53 258 578</u>

Ju

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Insamlingsorganisationens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3). Principerna är oförändrade jämfört med tidigare år.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats utifrån anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som organisationen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Insamlade medel

Gåvor redovisas som huvudregel när de erhålls. En gåva som intäktsförs redovisas som en tillgång. Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader består av beslutade gåvor och bidrag enligt styrelsens beslut, övriga externa kostnader, personalkostnader, avskrivningar och övriga rörelsekostnader som härrör till verksamhetens ändamål

Insamlingskostnader

Insamlingskostnader består av övriga externa kostnader och personalkostnader som härrör till verksamhetens kostnad för insamling.

Administrationskostnader

Administrationskostnader består av övriga externa kostnader, personalkostnader, övriga rörelsekostnader och finansiella intäkter och kostnader som härrör till verksamhetens kostnad för administration.

Leasing

Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella, d v s leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Beslutade ej utbetalda anslag

Redovisas i not.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Pensionsförpliktelserna klassificeras som avgiftsbestämda. Avgifterna redovisas som kostnad.

Obetalda avgifter redovisas som skuld.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivningstid Inventarier: 5 år.

RV

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten tillämpas kap 11 i K3 dvs värdering till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter.

Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip, d v s till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Alla tillgångar som innehåses för riskspridning anses ingå i en värdepappersportfölj och betraktas därmed som en post vid värdering enligt lägsta värdets princip respektive vid nedskrivningsprövning. Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Not 2 Insamlade medel

<i>Insamlade medel</i>	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Gåvor från Allmänheten	56 280 507	66 461 528
Summa	56 280 507	66 461 528

Not 3 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Män	8	6
Kvinnor	3	3
Totalt	11	9

Könsfördelning av Styrelseledamöter och Ledande befattningshavare

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Män	4	4
Kvinnor	-	-

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Kanslichef/VD	1 158 936	1 031 200
Sociala avgifter	2 156 261	1 922 104
Lönekostnader övriga anställda	3 716 963	2 639 935
Summa	7 032 160	5 593 239
(varav pensionskostnader)	559 348	550 718

Lönekostnader inkl sociala avgifter avseende Insamlingsstiftelsen i Finland, 297 009 kr (fg år 290 438 kr), har fakturerats 2023 och är inte inräknat i lönekostnaderna ovan.

R

Not 4 Hyra och Leasing

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Räkenskapsårets kostnadsförda hyres- och leasingavgifter		
Hyra lokal-förråd-p-plats, Leasingavgifter	304 052	159 528

Framtida hyres- och leasingavgifter

Hyra lokal. Uppsägningstid för gällande hyresavtal är 12 månader.

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Framtida hyres- och leasingavgifter förfaller enligt följande		
Inom 1 år	417 318	233 574
Inom 2 - 5 år	455 256	254 808
Senare än 5 år	-	-

Not 5 Inventarier

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
-Vid årets början	125 904	101 203
-Nyanskaffningar	-	24 701
	125 904	125 904
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
-Vid årets början	-71 306	-53 773
-Årets avskrivning	-19 194	-17 533
	-90 500	-71 306
Redovisat värde vid årets slut	35 404	54 598

Not 6 Kortfristiga placeringar

	Redovisat värde	Marknadsvärde
Kortfristiga placeringar		
Fonder	25 835 113	30 694 041
	25 835 113	30 694 041

Föregående år redovisat värde 23 435 113 kr (marknadsvärde 26 377 077 kr)
Ingen försäljning av fonder har skett under 2023.

Not 7 Årets anslag samt beviljade men ej utbetalda anslag

	2023-12-31	2022-12-31
Vid årets början	19 560 690	18 466 640
Utbetalt tidigare beviljade anslag	-6 000 000	-10 905 950
Årets beviljade anslag	1 682 880	12 000 000
Utbetalt årets beviljade anslat	-1 682 880	
Summa	13 560 690	19 560 690

Not 8 Skatteskulder

	2023-12-31	2022-12-31
Löneskatt på pensionskostnader	269 302	247 727
	269 302	247 727

Not 9 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Semesterskuld	723 726	662 147
Soc avgifter semesterskuld	223 644	205 941
Upplupna kostnader	481 324	335 359
	1 428 694	1 203 447

Not 10 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter

	2023-12-31	2022-12-31
Ställda säkerheter	Inga	Inga

Eventalförpliktelser

	2023-12-31	2022-12-31
Eventalförpliktelser	Inga	Inga

Not 11 Nyckeltalsdefinitioner

Balansomslutning:	Totala tillgångar
Soliditet:	Totalt eget kapital / Totala tillgångar

Not 12 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Under 2023 kom stiftelsen i kontakt med över en miljon hushåll i Sverige via hemsidan, i sociala medier, på event och genom brevutskick. Det arbetet fortsätter oförminskat under 2024 och aktiviteterna gör det möjligt för stiftelsen att nå ut till många i Sverige som annars inte skulle ta del av information om diabetes. Genom att få fler att förstå vad sjukdomen innebär och vad dess komplikationer kan orsaka hoppas stiftelsen med sitt långsiktigt förebyggande arbete få fler att ta till sig en hälsosam livsstil med balanserad kost och vardagsmotion.

Antalet event och aktiviteter beräknas under 2024 hamna på motsvarande nivå som under 2023. Stiftelsen fortsätter sitt förebyggande arbete med att erbjuda blodsockerkontroller gratis.

Stiftelsen hänvisar ungefär 5% av de som testar sig med förhöjda värden vidare till sin vårdcentral för utredning. En tidigt upptäckt diabetes är lättare att hålla under kontroll och många lever idag med diabetes utan att veta om det.

Under 2023 har stiftelsen arbetat intensivt med att effektivisera och minska kostnaderna. Den svaga kronan mot andra valutor fortsätter att påverka stiftelsens kostnader för informationsaktiviteter även under 2024. Det pågår ett kontinuerligt arbete för att minska på effekterna av ökade kostnader på sikt och stiftelsen hoppas även kunna se resultatet av förändringarna även under 2024.

Underskrifter

Stockholm 2024-05-24

Michael Gretschel
Styrelseordförande

John Afahouzos

Lars Lundberg

Anders Lundgren

Vår revisionsberättelse har lämnats den 28 5 2024
Grant Thornton AB

Pernilla Zetterström Varverud
Auktoriserad revisor